

*Har en människa en  
genetisk kod? En rapport  
från fredagen den 13:e  
december*

Hur en av VoF Göteborgs traditioner råkade sammanfalla med några kristna fundamentalisters försök att frälsa oss förtappade själar, hur detta landade i en debatt om abort och om vad den mänskliga genetiska koden egentligen innebär. **Xzenu Cronström Beskow** berättar.

LUCIAAFTON, FREDAGEN DEN 13:E december 2019. Strax efter fem stiger jag av spårvagnen vid Kungssportsplatsen. Jag är klädd helt i svart, med svarta kattöron på huvudet. Redo att korsa folks väg. Mjau! I ena handen har jag en stege, i den andra en påse fylld med placebopiller, ”Är du skeptisk?”-broschyrer och ”Källkritik”-foldrar. Är det fre-

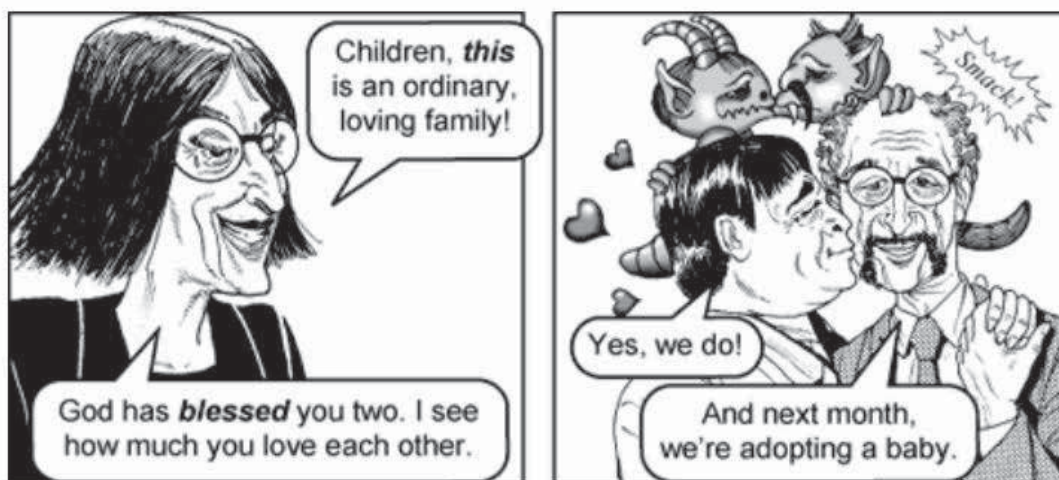
dagen den 13:e så är det! Strax efter att jag anlant är vi igång, en liten grupp VoF:are som dagen till ära bjuder på placebopiller (mot otur/med mintsmaak) till alla som vågar gå under en stege på fredagen den 13:e.

Så här långt är allting precis som vanligt. VoF Göteborg brukar ju alltid ha den här typen av evenemang på fredagen den 13:e. Som vanligt var det några som tyckte om oss, och några som inte tyckte om oss. Några stannar och pratar med oss en liten stund, några tar en broschyr och går vidare, någon gick snabbt förbi och fräste att vi är töntar.

Just i år sammanföll fredagen den 13:e med Lucia. Så när vi hade stått där ett par timmar så dök det upp lite folk och började sätta upp ett bokbord precis bredvid oss. De visade sig vara folk från ett par olika frikyrkoförsamlingar som var där för att försöka frälsa oss alla. Medan vi delade ut foldrar om kritiskt tänkande så delade de ut *Genesis* och *Chick Tracts*. *Genesis* är en kreationistisk tidskrift. Omslaget till det exemplar av *Genesis* som de gav till mig innehöll dels en rubrik om att det naturliga urvalet inte kan skapa utan bara eliminera, dels en av de klassiska tecknade nidsbilderna där Charles Darwin framställs som en apa.

*Chick Tracts* är en serietidning i folderformat. Så gott som varje avsnitt av serien predikar att alla som inte är evangelikala kristna kommer att bli torterade i helvetet för evigt. En del avsnitt handlar om att katoliker och muslimer dyrkar demoner, om att personer som är homosexuella och personer som spelar rollspel eller läser Harry Potter-böcker är besatta av demoner, eller om att ateister inte alls dyrkar demoner eller är besatta av demoner - utan helt enkelt ÄR demoner. Ett genomgående underliggande

tema är att frikyrkliga kristna läsare visserligen kommer till himlen och är oändligt mycket bättre än alla andra, men i gengäld har predikat för lite och därför bär skulden för att alla andra är värdelösa och kommer till helvetet.



God expects a **man** to marry a **woman** and have children.  
Any **other** way is forbidden by God. (Gen. 2:24; Lev. 18:22; Rom. 1:26-27)

*Utdrag ur Chick Tracts, "Birds and the Bees" (Item #1052) om hur skolbarn får lära sig att homosexualitet är okej trots att det är mot Guds vilja. Lärarinnan är dessutom en återkommande karaktär som "lurar" skolbarn till att tro på bland annat evolutionsteorin.*

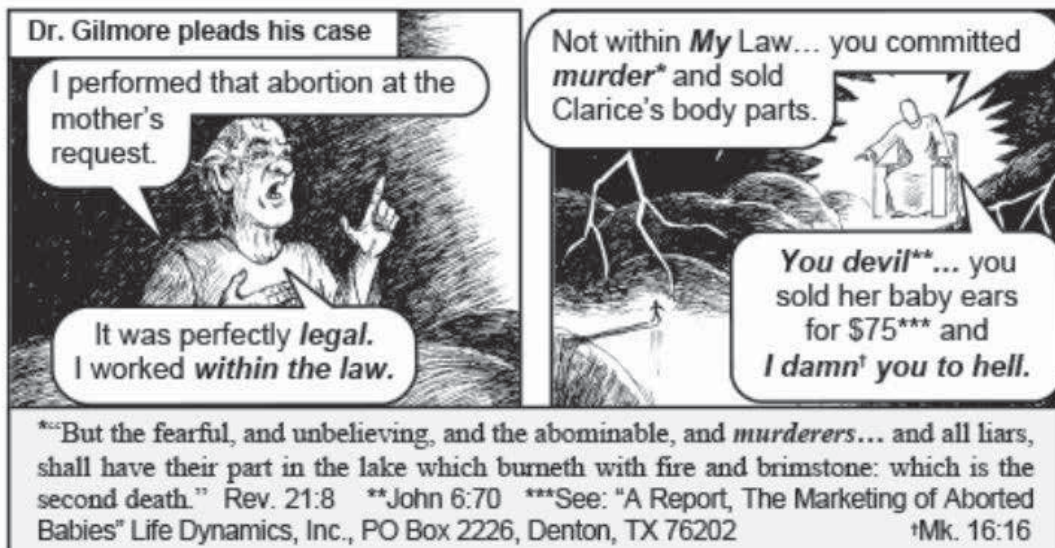
Nästan samtliga *Chick Tracts* finns att läsa gratis på sajten [www.chick.com](http://www.chick.com), vars lukrativa affärsidé är att uppmuntra sina läsare att köpa hem dess foldrar i storpack för att sedan dela ut dem gratis. (Av de serier som Jack T Chick tecknat så är det så vitt jag vet bara en enda som har blivit bortplockad från sajten. Denna serie heter "Lisa", ursprungligen publicerad år 1984, och handlar om hur en förment hjältemodig läkare frälser en pedofil: när läkaren upptäcker att pedofilen har våldtagit sin dotter så

väljer han att avstå från att polisanmäla övergreppet, i utbyte mot att förövaren i gengäld låter sig omvändas till evangelikal kristendom.) De båda foldrar som de frikyrkliga delade ut till mig var förhållandevis beskedliga och grundläggande; de höll sig på en allmän nivå om att jag kommer till himlen om jag ber till Jesus på just deras sätt, att jag kommer till helvetet om jag låter bli, samt att jag bör gå in på chick.com för att lära mig mer.

Samtalet med de frikyrkliga aktivisterna var till en början rätt trevligt. De var snabba med att fråga om vi, alltså VoF, är en ateistisk förening. Jag svarade att Vetenskap och Folkbildning inte tar ställning i trosfrågor, utan endast i faktafrågor. Om någon tror att det bortom tid och rum finns en högre makt som orsakade Big Bang, då har vi som förening inte några synpunkter vare sig för eller emot. Men om någon påstår att jorden tillverkades på sex dagar för sex tusen år sedan, då vill vi gärna påpeka att detta påstående inte alls stämmer överens med forskarvärldens samlade erfarenhet av hur universum och jorden faktiskt är beskaffade. Därefter småpratade vi om diverse frågor, och efter ett par vändor om huruvida det är rimligt eller ej att förutsätta att Bibeln är ofelbar så kom vi snabbt in på abort. Föga förvånande så visade det sig snabbt att medan jag förespråkar dagens abortlagstiftning så föredrog min samtalspartner istället ett totalförbud mot all abort.

### *Tvillingargumentet i frågan om själar och abort*

Enligt svensk lagstiftning så är en nyfödd bebis och ett nybefruktat ägg två väldigt olika saker. Medan bebisen är en fullvärdig människa med mänskliga rättigheter så är det befruktade ägget enbart en cellklump. Den biologiska



*Utdrag ur Chick Tracts, "Who Murdered Clarice?" (Item #1009) om hur Guds domstol till slut kommer att döma de som i jordelivet utför lagliga aborter.*

utveckling som sker under graviditetens gång anses innebära att cellen växer till att bli en ny människa. Bland frikyrkliga är det sedan flera decennier tillbaka populärt att i stället hävda att redan det befruktade ägget skulle vara en fullvärdig människa. Den bibliska idén att en kropp får sin själ när det drar sitt första andetag (se till exempel Första Mosebok 2:7) har här bytts ut mot en modern vetenskaplig idé om genetik. Förvisso är det så att när ägg och spermie förenas så uppstår det en ny unik genetisk kod. Men är det verkligen denna genetiska kod som ger oss vårt människovärde?

I den här frågan så är mitt favoritargument att om två vuxna personer är enäggstvillingar med varandra så är det fortfarande mord att döda en av dem. Trots att de har samma genetiska kod så är de nämligen olika personer.

Två separata kroppar, med var sin tänkande hjärna. Var och en av dem utgör en fullvärdig människa, helt oberoende av sin tvilling. Detta borde rimligtvis vara självklart för alla. Det finns väl inte någon som faktiskt tror att det skulle vara okej att mörda någon bara för att han har en tvilling? Men om det hade varit så att det vore vår genetiska kod (snarare än våra tänkande hjärnor) som ger oss vårt människovärde, då borde ju detta ha inneburit att det skulle vara okej att döda någon som har en enäggstvilling: Den unika genetiska koden finns ju fortfarande kvar i den överlevande tvillingen. Eller gör den?

Av de frikyrkliga aktivister som var på plats vid bokbordet så var det en som uppenbarligen hade hört mitt tvillingargument förut. Eller så hade han hört något liknande argument. Oavsett vilket så var han mycket snabb och ihärdig med att fastslå att även en enäggstvilling har en unik genetisk kod. Denna påstådda genetiska skillnad mellan enäggstvillingar skulle då ha uppstått genom mutation.

Stämmer det att en människas arvsmassa muteras efter befruktningsögonblicket? Njavar. I viss mån. På ett sätt stämmer det inte tillräckligt bra, och på ett annat sätt så stämmer det på tok för bra. Å ena sidan så är mutationerna minimala. Det blir orimligt att tolka dem som separata genetiska koder, precis som en nytgåva av en roman i allmänhet inte blir till en ny separat bok bara för att någon råkade ändra en bokstav någonstans i boken. Å andra sidan så uppkommer dessa minimala mutationer ganska ofta. Ska de ses som att det blir en genetisk kod, ja då bär varenda människa en massa olika genetiska koder i sin kropp. Om du klipper en tånagel så kanske du klipper

bort en unik mänsklig genetisk kod. Detta gör dig så klart inte till någon mördare, men detta just eftersom det vore orimligt att lägga en människas mänsklighet och mänskliga rättigheter i hens genetiska koder. Eller i någon av hens genetiska koder, för den delen... ✍️